

Izdajatelj in odgovorni urednik: Ivan Bajt v Gorici.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič) v Gorici.

Naročnino in naznanila sprejema upravništvo v Gorici, Semeniška ulica 8. 16 Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Šolski ulici, Nunski ulici, na Josip Verdijevev tekalšču nasproti mestnemu vrtu in na Korenjskem bregu (Riva Corno) št. 14 po 8 vin.

Oglasi in poslanice se računijo po petih vrstah, in sicer: če se tiska enkrat 14 vin., dvakrat 12 vin., trikrat 10 vin. Večkrat po pogodbi.

Proslava petdesetletnice razglasenja brezmadežnega Spočetja v društvu „Skalnica“.

Slovensko moško delavsko društvo v Gorici je proslavilo petdesetletnico razglasenja brezmadežnega Spočetja s krasnim izletom na Sv. Goro tretjo nedeljo po Veliki noči, žensko delavsko društvo „Skalnica“ pa je imelo v nedeljo lepo slavnost v Gorici v nekdanjih šolskih prostorih v ulici sv. Klare št. 4. Udeležba je bila ogromna. V prostore, ki so namenjeni k večjemu za 200 ljudi, zagnelo se je okoli 400 poslušalcev. Prihodnjice se bodo morale poskrbeti za drugačne prostore, ker ti ne zadostujejo. Mnogi so morali oditi, ker niso dobili prostora.

Ob 4. uri je nastopila slavnostna govornica in društvena predsednica blagorodna gospica Mirka Holzinger pl. Weidich, ki je govorila tako le:

Gotovo opazujete rade sliko Marijinega rojstva, katero vidite na strani zakristije v svetišču na Skalnici in na Kosianjenci. Nihče se ne more ogniti nekemu nežnemu ganjenju, ko zre na ljubko dete, o katerem cerkev uči, da je bilo koj v prvem trenutku svojega žitja brez dednega greha, Bogu dopadljivo, popolnoma lepo in brezmadežno; čudež milosti, skrbnosti Božje, kateri je na ta način pripravil pot odrešenju človeštva. — Kajti Bogu se ni zdelo nedostojno sprejeti človeško podobo; toda njegovo bistvo, katero je najvišja svetost, je zahtevalo mater, ki je neomadežano spočeta in ni imela nikakršnega grešnega madeža na sebi. Zato je opravičeno, da smo se tukaj zbrale v slavo Marijino, neomadežane Device, izvoljenke iz naše srede, kateri kličemo s sveto Elizabeto: „Ti si blažena med ženami!“ — Marija je s pravim spoznanjem sprejetih milosti prerokovala o sami sebi rekoč: „Odslej me bodo srečno imenovali vsi narodi!“

Stvarnik, kateri hoče v svoji neizmerni dobroti le srečo svojih stvari, da

vsakemu novorejenemu bitju v zibelko nedotaknjenost kot dragocen zaklad, da ga oskrbuje v lastno srečo. Naj so stariši še tako pokvarjeni, vendar zagleda otrok v deviškem stanu luč svetla. In ko ga opere sv. krst še dednega greha, tedaj je lep in ljubezniv pred Bogom in ljudmi. — To krstno nedolžnost imajo vsi otroci v jednaki meri: otroci bogatinov in revežev, odličnih in preprostih, dobrih in zlobnih ljudi, otroci omikancev in nevednosti, ki okrožujejo njegovo nedolžnost. Zato je moramo varovati mi odrastli ljudje. Najvažnejši posel matere je vzgoja njenih otrok. Njena dolžnost in pravica je, da odstranjuje od svojega domačega kroga vse, kar bi utegnilo biti otrokom v slab izgled. Tu naj se ne govori ničesar, kar ni prav, tu naj se gledajo le lepe podobe, tu naj vlada čednost in zmernost v vseh užitkih in rednost življenja. Otroci naj po noči mirno spe, po dnevu pa naj ne bodo nikdar brez nadzorstva. Naj hranijo zdravo dušo v zdravem telesu do onega dne, ko uvedete svoje ljube, lepe otroke v šolo.

Tu so seveda nekoliko ur pod nadzorstvom. Kako pa je izven šolskega časa? Občujejo - li z dobrimi ali slabimi tovariši? Ali se učijo in pišejo svoje naloge? Skrbite - li, da se vaše hčerke vežbajo v domačih opravilih ter se privajajo snažnosti, delavnosti, poslušnosti, odkritosrčnosti? Dvanajst-, trinajst-, štirinajstletnemu otroku se v marsičem odpro oči. Poučite ga dobrohotno, previdno in resnično, da se pred vami ne zapre ter se v svoji radovednosti ne obrne do nevednih, slabih ljudi. Od vsega, kar se je vaš otrok v prvih štirinajstih letih svojega življenja naučil, je najvažnejši — strah božji. Tega pa ne more sama šola vsajati in razvijati. Pri tem si morajo stariši in učitelji med seboj pomagati.

Koliko starišev da svojo štirinajstletno hčerko v tujo hišo, da si sama služi kruha. Tu se začne zánjo šola življenja. Kje pa se nahaja hiša, v kateri ne bi pretile nevarnosti mlademu, čednemu nezkušenemu bitju? Ima pa dekleta nedolžno srce, v katerem vlada strah božji, ima veselo naravo in pridne roke, potem si takoj pridobi naklonjenost otrok in zupanje gospodinjinjo. Ta postopa potem ž njo toliko boljše. Smatra jo za člana svoje družine. Dekle pa mora iz bližine otrok vse odstraniti, kar bi jim utegnilo škodovati na duši in telesu. S previdnostjo in dobro postrežbo more obvarovati otroke bolezni. Z rednostjo in pravilnostjo jim zamore vcepiti lepe navade. Ona čuva vestno njihovo nedolžnost, njihovo govorico, uči jih moliti, biti miroljubnim in starišem pokornim. Tedaj se glasi: Imamo zanesljivo dekle! Gospodinja pravi: Na svojo pestunjo se lahko zanese. Kako lepa pohvala! — Ona dobi v svoje varstvo otroka za otrokom. Ker je delavna in spretna, jo uporabljajo tudi pri drugih delih. Ona se seznanja z gospodinstvom in zadobi v njem stalno mesto. Dobro se ji godi v tej hiši; zato ne išče zabav izven doma. Ona si prihrani svoje mesečno plačilo in si je nalaga na obresti od prvega početka. Sicer pa je, tudi, preskrbljena s perilom, čevlji, hišnimi oblekami, ki se dadó prati, in ima tudi jedno boljše, čedno praznično obleko.

Seveda mora delati. Če je bolezen v hiši, katera sleherni obitelj tu pa tam obišče, tedaj se mora zvesta služkinja žrtvovati ter prebdeži marsikatero ponočno uro. Seveda podpira svojo starikavno mater s tem, kar si je prihranila. To pa stori srčno rada; saj ljubi božje zapovedi in jih hoče vestno izpolnjevati. Nedolžna deklica je postala čednostna devotka, razumna in dopadljiva Bogu in ljudem. Odkar je zapustila šolo, sicer ni veliko čitala, ali za knjige družbe sv. Mohorja je našla ob nedeljah in praznikih vedno nekoliko časa. Vsak dan časti prečisto Mater Božjo in se ponižno trudi, jo posnemati s tem,

da živi tiho, čednostno in v neprestanem delu. V vseh dvomih in opasnostih se priporoča prečisti Devici, saj ta ne zapusti svojih otrok.

Ni mogoče izraziti, kako blagodejno upliva vzvišeni vzgled prečiste Device na srca vernikov. Privede - li slučaj ljudi, ki so vzrastli izven katoliške cerkve, ne da poznajo in častijo Marijo, v jedno naših cerkvah pred podobo prečiste Device ali čujejo - li pesen v čast Matere Božje: tedaj jih prevzame poseben čar, katerega niso doslej poznali. Neko otroško hrepenjenje se pojavi v njihovih mrzlih, praznih dušah in srce koprne po Kraljici, ki privlačuje vsa srca v nebesih in na zemlji. In kakor zre tuji otrok čez zid na vrt, v čegar sredi se visoko dviga drevo polno sadja, prepogibaje svoje veje otrokom hišnega gospodarja: tako hrepenijo tudi oni, da bi smeli imenovati Marijo svojo Mater. — Izraziti ni mogoče in nihče ne more povedati, koliko je pomagal vzgled prečiste Device človeškim srcem, odkar je Kristus utemeljil svojo cerkev; koliko je Marija pripomogla, da se je rešilo človeštvo sebičnosti, poželjivosti, malovernosti in brezvrčnosti, ter še dandanes je Marija v svojih najčistejših radostih in najbitkejših žalostih zaščitnica družinske sreče, vzestobe, prave in stanovitne ljubezni. — (Dalje pride.)

Novi občinski red.

(Dopis iz svetolucijske županije.)

Radovedni smo pričakovali v dež. zboru razpravo o novem občinskem redu, ker vsakemu, ki se peča z občinskimi zadevami, so znane pomanjkljivosti starega občinskega reda. Mislili smo tudi, da se bodo glavne točke nove postave še pred razpravo v deželnem zboru objavile v listih, da lahko razumništvo objavi svoje mnenje in da se po reku: „Več glav več ve“ napravi postava, ki bo res odgovarjala potrebam in razmeram naše dežele. Ostali smo preseneteni,

hoče vstopiti v kak samostan D. M., jej je Marija takoj izprosila zdravje. Večlet je bivala na rojstnem domu. Tu je molila in vršila dobra dela, pa oskrbovala bolno mater, obiskovala bolnike in učila otroke katekizma. Že tedaj je imela božje prikazni; Kristus se jej je prikazal večkrat kot trpeči Zveličar.

20. junija l. 1671 je vstopila kot novinka v samostan Salezijank (Visitantink, redovnic Marijinega obiskovanja) v Paray-le-Monialu. Sam Kristus jej je dejal: „Tukaj te hočem imeti“. 25. avgusta 1671 je vsprejela redovno obleko in ime Margarita Marija. Spretnice so jo hotele preskusiti in so jej napravljale poniževanja in nasprotovanja; ali pri tem so jo osrečevala prikazovanja Kristusova in jej dajala neizrekljivo tolažbo. 6. nov. 1672 je napravila samostansko obljubo, in vsprejela je to-le vodilo: „Vse božje in nič mojega“; vse Bogu in nič sebi; vse za Boga in nič zase. Gospod se jej je večkrat prikazal, ker je bil izbral njo, da pokaže svetu čiščenje svojega presv. Srca. Vseh prikazanj štejejo do šestdeset. Od teh naj omenim le glavne.

(Dalje pride.)

LISTEK.

Spomini s pota.

(Dalje.)

6. V Paray.

V to prevažno mesto vodi več poti. Gre se lahko čez Macon na desni, ali čez Roanne na levi. Najlepša pa je vožnja po srednji novi črti, ki je niti ni na karti. Najprej je dolg tunel še pod mestom. Od Germaina smo se odločili od Maconske poti na levo ter prišli do Lonzanna. Važna je pot radi predorov in drugih del čez hrib Beanjolais (728 m), črta pa se dviga le do 526 m. Na njej je 5 vijaduktov in dva predora, večji je nad 4 kilometre dolg. Slikovita dolina je pri Azergnesu in Poulu-ju. Sveža sapa nas je okroževala, ko smo se peljali mimo gozdov čez brda in travnike. Minuli smo Chesay, St. Laurent, Chamelet, Lamure ter prišli do Clayetta. Ta mi ostane v spominu! To je lep Tržič nad jezercem (kalom) v višavi 369 m. Premična je večerna zarja. Postajni načelnik je lep mož in njegovo zabavljanje je — izvorno in zelo obziren je; da tega ne boš umel, zabavlja rajši — italijanski (tudi jaz sem mu zavoščil italijanski). Postrež-

ljivi so tudi pri Gelinu-Marletu (za denar), ali vendar ni vredno, da bi se človek tu še dalje mudil. Naprej, le naprej, še štiri postaje preidemo, pa dospemo še nocoj čez Boudement v Paray, kamor sva bila namenjena! —

Mestece, kjer se je prikazoval Jezus Kristus, se imenuje tudi „Mesto srca Jezusovega“. Leži skoro v sredi Francije, v stari provinciji „Burgund“ v okraju „Saone et Loixe, 15 kilometrov zapadno od Macona, v prav prijazni in bogati dolini, ki so jo imenovali nekdanj „Zlato dolino“ (Veld'or) na bregovih majhne rečice Bourbince. — Prebivalcev šteje jedva 4.000. Kar se tiče imena, je enmalo predolgo. Morda bi rekli na kratko Paré, kakor tudi tu res govore. Če gledamo na izvir besede, je lahko razlagati drugi del imena: Le Monial — samostanski meniški, ker je bil ustanovil tu v desetem stoletju Lambert grof Chalonski s pomočjo sv. Mayeula samostan, ki je bil podružen samostanu v Clugny-ju in je še zdaj tam več samostanov. Kar se pa tiče razlage „Paray“ naj omenim, da so pisali prej Paredus, Paredum in Parodium, ali kaj to pa pomeni — kdo ve? (Razlage simbolista Lapine-Authelaina ne morem vzeti resno. Ta pisatelj namreč poveljuje

Kelte, ki so tu bivali, češ, da so ti častilci Izisa nekako pot pripravljali sedanjemu „Raju“ v tej dolini (Malikovalci in panteisti pot — Kristus!). In prav ta kliče na pomoč Drodora Sicilskega, češ, da l. 2256 (!) po vsjarvenju sveta ali 657 po splošnem potopu je bil nastal velik požar od Pirenejev do sem in da so poslavlili tu neki kamen v mejo in tu da se je ogenj ustavil; toraj: „Pierre da fen“ — ognjeni kamen.)

S tem krajem je združen spomin na Marijo Magdaleno Alacoque, ki jo imenujejo „apostola in evangelista Jezusovega srca“. Rodila se je 22. julija l. 1647 v Lhaute-court, župniji Verösores na Charollskem. Njen oče, kraljevi notar, se je imenoval Kludij Alacoque, njena mati Filikerta Lamyn. Krščena je bila 25. istega meseca. — V 4. letu je šla s svojo nuno, mejno grofico „De Fantriére Corcheval“ na njen grad, in tam — ne ve se kako — je zaobljubila vedno devištvost. Ko jej je umrl oče, vstopila je k „Urbanistkam“ v Charollu, in tu je prišla prvo sv. obhajilo, okoli 9 let stara. Tu pa jo prime nevarna bolezen, ki si je niso mogli razlagati, in ta jo je trpinčila štiri leta, in nobeno zdravilo jej ni pomagalo. Ko se je pa zaobljubila, da

ko smo čitali, da se je za celo deželo najvažnejša postava brez razprave potrdila, ko se nasprotno večkrat za malenkostne stvari zapravijo cele seje. Ta naglica nas je osupnila in napolnila z nezaušnjostjo do novega občinskega reda, in da se nismo motili, je priča „Gorica“ od 10. t. m., kateri gre čast, da je javnost opozorila na pretečo nevarnost.

Ako si ogledamo le v „Gorici“ priobčene določbe, je jasno, da se je postava skovala in sklenila po načelu: „Kmet plačaja, pa molči.“

Žalostno je, da so tudi slovenski „napredni“ poslanci glasovali za to nesrečno postavu in jo s svojimi glasovi omogočili. Gospodje, roko na srce, zmeraj povdarjate, da ste za svobodo in da vaše delovanje povsod vodi le svobodna misel, zdaj ste pa s svojim glasovanjem v verige vkovali naša zastopstva: županstva in starešinstva. Ali je to svobodno-miselno, moško, značajno pošteno?!

Hvala dr. Gregorčiču in tovarišem za moški nastop, akoravno so propadli. Oglejmo si nekoliko priobčene določbe. Do zdaj so na Goriškem župani s starešini nastavljali, plačevali in odstavljali tajnike. Po novi postavi bo nastavljal in odstavljajal tajnike deželni odbor in občinam bo ostala samo pravica plačevati tajnike. Ako tajnik ni več za delo, mu dati pokojnino. Ako bi umrl, se bo morala plačevati pokojnina vдови in otrokom. Objednem pa bo tekla tudi novemu tajniku cela plača. Lahko doleti kako občino še posebna sreča, da dva tajnika z velikima družinama v kratkem času zapustita to dolžno dolino in občina bo imela pravico in dolžnost v istem času za tri tajniške družine skrbeti.

Do zdaj je bil tajnik občinski uradnik, po novi postavi bo uradnik deželnega odbora in vlade. Ker bo pa uradnik deželnega odbora, mu bo tekla tudi večja plača.

Pri neki priložnosti je pisec tega govora z nekim g. poslancem, ki je tudi glasoval za novi občinski red, med drugim tudi o občinskih tajnikih, in on je rekel: „Tajniki večjih občin bi morali biti izobraženi ljudje in pošteno plačani. N. pr. Cerkno bi moralo imeti jurista za tajnika s 1600 gl. letne plače brez postranskih zaslužkov, kateri bi tudi znašali 400—500 gl., in z 2000 gl. se na deželi že pošteno izhaja.“

Ta pogovor sem zato navedel, da bo znano, kako mislijo nekateri gospodje o plačah novih tajnikov.

Ako vzamemo za plačo tajnika nejurista le polovico plače tajnika jurista, t. j. 800 gl. — in manj gotovo tudi ne bo določeno — katera občina, vprašam, pa bo mogla to breme dalje časa prenašati? Večina občin je že zadolženih, doklade so že tudi neznosne, in zdaj še novo breme. Slednjič občinam ne ostane drugega kot bankerot.

Do zdaj so bili tajniki domačini, v bodoče bodo falirani juristi, študenti in Bog ve od kje doslej izgubljene eksistence, samo da bodo od komisije vposobljeni. Ti ljudje bodo prava kuga za občine, katerih se pa še iznebiti ne bo mogoče.

Do zdaj je bil prva oseba v občini župan, od sedaj bo tajnik, ker nastavljen od deželnega odbora bo neodvisen od župana in starešinstva. Lahko se bo obema v brke smejal in roge kazal, saj mu ne bosta mogla nič narediti, ker njegov gospodar bo deželni odbor in le ta bo imel pravico ga odstaviti na podlagi disciplinarnega postopka. Koliko pa disciplinarni postopek dandanes velja, o tem pač še govoriti ni vredno.

Ugovarjali bodo gotovo prijatelji občinskega reda gg. „napredni“ poslanci, da občine nimajo sposobnih tajnikov in da so ti v korist občin. Potrjujem. Vprašam pa, ali krivda zadene občine, da nimajo sposobnih tajnikov? Ali ni to zakrivil deželni odbor, ker se za to važno zadevo ni nikdar brigal in ni ustanovil učnih tečajev za tajnike, v katerih bi si pridobili potrebnega znanja za poslovanje? Za nemarnost deželnega odbora naj bodo občine, katere so že do zdaj škodo trpele radi pomanjkanja sposobnih tajnikov, še postavno na svobodi in v denarju leto za letom kaznovane. Gospodje kovači občinskega reda, kaka pravica, kaka logika je to?!

Naše ljudstvo je talentirano in vsaki tudi najmanjši občini se dobijo sposobni, poštenu mladeniči in mladi možje, kateri bi z veseljem opravljali tajništvo, pa nimajo potrebnega znanja. Ako je deželni odbor in zbor res

na srce blagor občin, naj ustanovi v Gorici tečaj za tajnike in dovolita obiskovalcem primerno deželno podporo — saj se izda tisočake podpore osebam, od katerih nima dežela nikdar nobene koristi — in v par letih bo imela vsaka občina sposobnega tajnika. Če je v občini košček kruha, za katerega mora občina skrbeti, naj uživa ta košček kruha občinar-domaćin, ne pa tujec.

Zakaj so tajniki v novem občinskem redu postali uradniki deželnega odbora? Stvar je jasna. Nova postava se je kovala, ko je bil znani gospod še deželni odbornik, ki si je hotel to mesto in vodstvo na Goriškem do smrti zagotoviti. Tajniki od njega nastavljeni in odvisni — on je bil gotov, da je to mesto njegovo za zmiraj, ako je milostno svojemu slugi ne odstopi — bi morali ob volitvah agitirati za njega in njegove pristaše. Vajeti cele dežele bi bile v rokah par oseb, in samo potegniti bi bilo treba, pa bi se vse gibalo po celi deželi. Pripoznati se mora, da ni slab ta načrt.

Da bi pa ta lepi načrt ne ostal samo na papirju, zato si je bilo treba pridobiti naklonjenost vlade. Kovaču je dobro znano, da je vlada nasprotnica malih občin, zato je bilo treba skovati § 113, s katerim je odklenkalo samostojnosti malih občin in imeli bomo samo velike občine.

Ako pogledamo še § 119, s katerim se občinam omejuje gospodarstvo, potem je razvidno, da je novi občinski red tak, da res ni bil za javno razpravljati v zbornici, ampak tihotapsko za potrditi.

Župani, starešine na noge! Pokazite, da ste možje, ne pa mevže, ko je treba braniti svobodo in pravice občin. Še je čas, novi občinski red še ni predložen v Najvišje potrjenje, toda odlašati ne smete. Vsaka občina naj pravi prošnjo na vlado, da se občinski red zavrne, objednem naj se tudi obrne na naša državna poslanca za pomoč.

Ako bodo vse občine izpolnile svojo dolžnost, potem bo občinski red gotovo začasno pokopan. Predno pa pride v novo obravnavo, naj ga občine zahtevajo od deželnega odbora, da bodo lahko do časa ugovarjale proti neumestnim točkam.

Možje, opozorjeni ste na nevarnost, ki preti našim občinam, bodite previdni in ne pustite se slepiti od morebitnih grobokopov občin, idite takoj na delo, da ne zamudite časa, drugače vas bodo občinarji še kleli, ko bodo v grobu trohnele vaše kosti.

Odpad za agitacijo.

„Primorski List“ je prinesel pred kratkim vest o skritem delovanju protostantov v Furlaniji, da širijo svojo krivo vero. Vedno bolj žalostne novice o tem prihajajo. Grofica Latur ima svoje zavode tamkaj, kjer se spreobrača k luteranstvu furlanska in slovenska mladina. In odkod je to, da se dá toliko katoličanov zapeljati, da pošljejo svoje otroke v ta lutovski zavod? Materijalna podpora, denar, katerega sipljejo protestanti ubožnim starišem ter tako v svojo mrežo lovè nedolžno deco. Katoličani, ali res ni mogoče se temu ustaviti? Ali katoliška cerkev nima svojih dobroteljskih zavodov, ki bi storili to, kar storijo ti odpadenci za svoje zmote? Pa kdo daje tem protestantskim zavodom toliko pomoči? Posebno se dve družbi v tem oziru odlikujeta, ki v protestantskem taborju izdajati tisoče in tisoče za podporo odpadnega gibanja in ohranjenje njihovih zavodov. Katoličani, zlasti tisti, katerim je Gospod Bog podaril dobrote sveta v ta namen, da bi lahko prišli ubogim, zlasti v dušni nevarnosti se nahajajočim na pomoč, usmilit se teh žrtev, uboge mladine, pomagajte tudi Vi! Saj se za mnogo drugih manj važnih stvari žrtvuje, in za neumrjoče duše, za ohranjenje in širjenje edino prave katoliške vere, bi se nič ne storilo?

Poglejmo sedaj, koliko svoto je prva teh imenovanih družb, namreč „Gustav-Adolfova družba“ v pretečenem letu izplačala za podporo svojih cerkev, za zavode in druge enake stvari. Za Česko je izdala: 249.077 M. 33 Pf.; za Nižje Avstrijsko 26.119 M. 45 Pf.; za Moravsko 50.747 M. 58 Pf.; za Šlezijo 26.332 M. 13 Pf.; za Zgorenje Avstrijsko 13.460 M. 55 Pf.; za Štajersko 19.958 M. 35 Pf.; za Koroško 22.074 M. 71 Pf.; za Tirolsko 10.662 M. 53 Pf.; za Predarlško

1304 M. 50 Pf. — Goriške tu sicer ni in tudi Kranjske ne. Toda pomisliti moramo, da je še „evangeljska zveza“, ki je potrošila za odpad, za gibanje „Proč od Rima“, v pretečenem letu 269.000 K za celo Avstrijo, kjer ima žalibog po vseh mestih skoraj svoje privržence. Vrhu tega se zbirajo še za različne odpadne cerkve milodari, da se vzdržujejo druge družbe, ki imajo namen zbirati in pripravljati odpadnike. Vsprhi teh podpor so nepopisni. Razun tega se mnogo stori s tiskom. Povsodi se širijo katoliški cerkvi sovražne brošure ali knjižice. Ni čudno, da se je toraj v ubogo Furlanijo pritihotapil protestantizem. Prvič so tam revni prebivalci in vsled tega se jih z denarjem odkupi. Drugič je tamkaj bolj varno zanj, kjer katoličani manj mislijo na pretečo nevarnost in so vsled tega manj čuječi, zlasti tisti, ki bi s svojimi sredstvi še morda zamogli priti na pomoč. Čujte toraj, združite se med seboj, napravite odpor, ker, kakor se čuje, zna zopet neki sorodnik prej imenovane grofice kupiti tam neko širno posestvo. Ali bi ne bilo mogoče napraviti društvo na Slovenskem zlasti za Primorsko, katerega sveta naloga bi bila povsod milodare nabirati, da bi se odkupilo toliko otrok in se tudi starišem odpomoglo. Zlasti naj bi se onemu protestantskemu zavodu nasproti ustanovil drugi obširen in velik katoliški zavod. Podpira se toliko zunanjih rečij, dočim se doma pusti, da sovražnik pleni. Toliko za danes, drugič morda še kaj. — Sicer nikar naj ne misli kdo, da je pretirano. Prihodnost bo pokazala.

Rusko-japonska vojska.

Brzobjavke generala Steslja od 25., 28., 30. novembra in 2. decembra opisujejo silno ljuti dvanajstdnevni splošni napad na Port Artur, ki je pričel dne 20. novembra ter je bil v noči od 2. decembra končno odbit. Japonci so glasom izjav vjetnikov izgubili najmanj 20.000 mož. —

Brzobjavka generala Steslja od 10. t. m. poroča, da so Japonci dne 6. t. m. zasedli visoki hrib ter obstreljavali ladije, nahajajoče se v pristanišču. General Zerpinski, ki je bil v prejšnjih bojih ranjen, je za ranami umrl. Razpoloženje čet je izvrstno.

Pismo generala Steslja na generala Nogi v stvari bolnišnic se glasi nastopno: „Čast mi je poročati, da obstreljava Vaše topništvo naše bolnišnice, ki jih je lahko spoznati po rdečem križu. S pozicij Vašega topništva je videti te zastave. Prosim Vas, da prepoveste to obstreljevanje. Na ta korak me je prisililo spoštovanje do naših hrabrih junakov, ki se nahajajo sedaj v bolnišnicah rdečega križa, potem ko so se bojevali z Vašimi vojaki. Med temi junaki je tudi nekoliko ranjenih Japoncev. Zagotavljam Vas mojega spoštovanja.“

Pismu je bil priložen listek sledeče vsebine: S tem pooblašča glavnega voditelja bolnišnic rdečega križa, Barašova, da se z Vašo Ekszellenco pogaja, da med obstreljevanjem pazite na naše bolnišnice. Ni treba omenjati, da Vam pripoznavam pravico povspeševati vspehe Vaših operacij. —

General Nogi je ukazal izročiti svoj odgovor na domjenem kraju. Isti se glasi: Čast mi je zagotoviti, da ni jap. armada, ki spoštuje človekoljubje in pogodbe, od početka obleganja nikdar namenoma streljala na poslopja in ladije, ki imajo zastavo rdečega križa. Veči del trdnjave se ne vidi s pozicij topništva, in kakor Vam znano, ne pogodé vsi strelji, to tem več, ker vsled dolgotrajnega odpora topovi čimdalje slabije pogajajo svoje cilje. Z velikim obžalovanjem, da ni možno zabraniti, da ne zamorejo naši topovi doseči zaželjenega namena, zagotavljam Vas mojega globokega spoštovanja.

Glasom uradnih poročil iz Tokija so Rusi v portlarskem pristanišču zapustili (?) vojne ladije: „Peresvet“, „Poltava“, „Palada“, „Pobjeda“, „Bajan“ in „Retvizan“.

Vse operacije Japoncev so obrnjene proti oklopnjači „Sebastopol“. Japonci so izgubili dve torpedovki.

„Daily Telegraph“ poroča iz Čifu od 18. t. m.: Del japonske brodovja je odplul v Singapore. Dne 15. t. m. je bilo zbranih pred Daljnem 25 vojnih ladij. Japonski transportni parniki imajo sedaj tudi topove. Mnogo trgovskih ladij je tako

oboroženih, da lahko prevzamejo blokadno službo.

Karopatkini je pred zbranimi četami slovesno izročil poveljništvo dotičnih armad generalom Grippenbergu, Lineviču in Kaulbarsu.

Od obale Tibega Oceana plujejo neprestano parniki z vojnim materijalom na Japonsko. Od zadnjih dni meseca novembra so odpluli tja štirje parniki z raznim blagom, ki je bilo vredno 25 milijonov dolarjev. Zavarovalne družbe zavarujejo vse tovore, ne da bi se bale, da bi bili isti od Rusov zapljenjeni. V zadnjem času je bilo na Japonsko odposlanih več lokomotiv in drugi železniški materijal za mandžursko železnico, ki so jo Rusi razrušili.

Dopisi.

Iz Mirna, dne 20. dec. 1904. — V nedeljo se je zgodilo pri nas nekaj posebno važnega. Kaj neki? Čujte! Sam gospod Kristan iz Idrije se je porudil k nam, no, ne ravno k nam „črnim“, ampak k našim „rdečim“. Čudno se bo komu zdelo, češ: Kako Kristan v Miren? Saj Miren je Kopačeva (?) trdnjava! Toraj odkod ta sprejemba? — Nočemo si beliti glave s prevelikim ugibanjem. Za zdaj hočemo odgovoriti le na tri vprašanja: 1. kakšno je razmerje med Kopačem in Kristanom in v čem se razlikujeta; 2. zakaj je peščica naših rdečkarjev se za Kopača ohladila in se za Kristana ogrela; 3. zakaj demokratje silijo v Miren.

1. Kopač je, kakor je vsem znano, izobčil Kristana iz jugoslovanske demokratične stranke, toda ne zato, ker je Kristan drugačnih načel, temveč zato, ker je Kristan začel izdajati na svojo pest list „Naprej“. To pa seveda Kopaču ni bilo po volji. On je hotel, naj bi bil njegov „Rdeči Prapor“ edino glasilo slovenskih rdečkarjev. Misli si je: čemu deliti časnikarski dobiček in komando! — Kopač ni mislil slabo zase, Kristan seveda tudi ne. Oba pa kajpada: „Orato per me!“ Ha, ha! —

2. Kopač je menda naše rdečkarje razžalil in sicer prvič s tem, da jih je tajno prijel za ušesa, ker so hoteli dopasti tudi Gabrščeku. Mi smo to pričeto prijaznost naših socialcev z liberalci v tem listu z dne 15. sept. ožigosali, da jim je kar sapo zaprlo. Kopač pa je naše rdečkarje, ker so bili tako zabiti, prijel trdo, kakor se spodobi. Drugič pa jih je razžalil s tem, ker je kot urednik „Rr. Pr.“ vrgel v koš vsaj en dopis, ako ne več. Oni dopis je moral biti prava spaka, da se je moral celo Kopaču, kateri ima sicer še precej dober želoдец, gnjusiti. Vse skupaj pa ni nič čudnega in ni mogoče niti zahtevati od rdečega stražmojstra Pelicona in postenfirerja Petejana kaj posebnega. No, nekaj sta pa vendar pogruntala, namreč: Naše delavstvo je spoznalo, kaj je prav za prav demokratski evangelij in kakšen dobiček prinaša. Spoznalo je dalje, da v demokracijo silijo le oni, kateri niso še n kdaj imeli trdnega verskega prepričanja, toraj verski mladeniči od mladih let naprej. In to opazujemo tudi v Mirnu. Le pogledati je treba dobro. Poznamo naše rdečkarje že iz otročjih let, kakšno odgojo so imeli. Pa pustimo to, preidimo k stvari. — Naši rdeči odpadniki so spoznali, da morajo bolj lisičje postopati. Povabili so v Miren, kakor smo v začetku povedali, mesto rentajočega Kopača bolj zvitega Kristana, o katerem vemo, da je pred nedavnem izstopil iz katoliške v protestantsko vero po geslu: „Proč od Rima!“ Toraj ta odpadnik se zdi našim rdečkarjem bolj pripraven! Fej! Malo vreden ni človek, kateri menjuje barvo. Nestalen je nezanesljiv. Oni, kateri je danes katoličan, jutri luteran, pojutranjem lahko Turok, kakor bolj kaže, oni je pol bog naših rdečkarjev! Sramota! — Naši sodrugi mislijo, da pojde ložje z oznanjevanjem Lutrovega čistega evangelija (tako imenujejo Lutrov nauk). Upajo, da bodo ložje ljudi slepili, češ, saj smo tudi mi kristjani in še boljši kakor vi črni. Toda vedite, da dokler je kapljice krvi v naših žilah, bodemo branili, da ne boste sejali v Mirnu Lutrove ljulike. Le skličite javen shod in ne zakoten, kakor v nedeljo. Vas ne rešijo izgovori, da hočete ustanoviti konsumno društvo itd. Dobro vemo, kako se je izjavil neki vaš priporočevalec konsumnih društev in kakšen namen prav za prav imajo. Sicer pa vse o priliki. Pazili pa bodemo tudi na vse one, ka-

teri se tolčejo na prsi, da so dobri katoličani, skrivaj na tihoma pa z vami simpatizujejo in vas podpirajo. Ne pustimo jih izpred oči. Ravnali se bomo po Kristovem izreku: „Kdor ni z menoj, je proti meni, in kdor ne zbira, ta zatreša“.

3. Zdjaj pa še na tretje vprašanje odgovor: Zakaj silijo v Miren rdeči križčarji? V Miren silijo zato, ker v Mirnu služijo delavci gotov denar vsaki teden, in le od takih je pričakovati tedenskih prispevkov in s tem podpore rdečim križčarjem, hlapcem žida dr. Adlerja in njegove krivonose družbe! Ste razumeli? Vidi se, da demokrati silijo le v ona mesta in vasi, kjer čutijo denar. Poglejmo malo na okoli: Trst, Gorico, Tržič, Zagraj, Nabrežino, Miren, Podgoro! Vse so uže oblezli, seveda niso imeli povsod zaželjenih uspehov. Vprašamo, zakaj pa v gorske vasi, na pustih Kras, v Istro in druge enake zapuščene kraje, kjer so ljudje do grla v revščini, se ne priklanjajo. O tam ni cvenka, kaj ne? Tam naj le „farji“ zivolarji, kateri so se celo vrsto let mučili v šolah in mnogo žrtvovali. Ozmimo se po svetu. Kdo se podaja v vse dele sveta med divjake učiti jih in izobraževati, jim pomagati v stiskah in nadlogah? N. pr. v Afriki je letos nastala med zamorci vsled slabe letine strašna lakota, tako da jih na tisoče pomrje. Kdo je pri njih? Kdo jih tolaži in podpira? Kdo skrbi zanje? Mogoče rdeči križčarji? O kaj še! Oznanjujejo sicer ljubezen do bližnjega, kako pa izpolnjujejo? To naj bi se naučili od katoliških misijonarjev in jih posnemali. Tje naj bi šli, potem bodo človekoljubi. — Imenujte nam vi, rdeči, katerega iz vaših vrst, kateri bi se mogel primerjati katoliškim misijonarjem, kateri žrtvujejo vse svoje moči, da, celo življenje v blagor bližnjemu.

Mnogo bi se dalo govoriti in primerjati, a to storimo v prihodnje. Pogumno gledamo novemu letu v obraz in vsemu, naj pride kar hoče. Vam, gosp. urednik, pa obljubljam, da bomo do prihodnje leto še mnogo več poročali iz našega razburkanega Mirna. Malce viharja ne bo škodovalo, kajti ako ni dolgo viharja, se zrak okuži.

Iz Grabrovice pri Komnu. — Veselili smo se, ko smo brali, kako so povsod proslavljali Brezmadežno Devico. Zato nismo hoteli zaostati, ker tudi naše srce bije za Marijo. Lepo smo popravili oltarček Marijin ter postavili nanj v umetno izdelano skalno votlino (groto) krasni kip lurske Matere Božje. Blagoslovil je novo podobo prečastiti gospod dekan komenski na praznik Brezmadežnega Spočetja. Blizo šestdeset belo oblečenih deklic z venčki na glavi, šopki in koški s cvetjem napolnjenimi v rokah je spremljalo in nosilo Marijo v veličastnem sprevedu po vasi, ki je bila vsa v zastavah in slavolikih. Ko smo postavili Kraljico nebesko v oltar, bili smo vsi ginjeni. Storiло se je v tem trenutku gotovo mnogo dobrih sklepov. Posebno upamo, da si je mladina vzela k srcu besede in očetovske opomine prečastitega gospoda dekana, v katerih je gorko priporočal, naj posnemamo Marijo zlasti v čistosti in ponižnosti. Na ti čednosti naj nas spominja njeno snežnobelo oblačilo in višnjeve pas. Radi molimo sv. rožni venec, kakor je molila Marija, ko se je prikazala Bernardki, ker v družinah, kjer se moli sv. rožni venec, ne bo greha, ampak očitni božji blagoslov. — Slovesnost je povišalo lepo petje in posebno novi zvonovi kateri, kakor kaže, bodo novo mojstersko delo goriškega zvonarja Fr. Broili. Sicer o zvonovih nekaj več, ko bodo od posebne komisije pregledani in odobreni.

Izvolili smo tudi novo starešinstvo, pa župan je le ta stari, ker je vložen utok proti volitvam. — Pri priložnosti dalje.

Iz Podgore nam pišejo, da so tudi tam slovesno obhajali petdesetletnico Marijino. Imeli so v ta namen devetdnevno. Prvih šest dnevov je domači g. kurat imel primerne govore, oziroma berilo zjutraj in zvečer. Zadnje tri večere smo pa poslušali poljudne govore č. g. o. Ernesta Jenko-ta, frančiškana iz Gorice, kateri je ravno tiste dni zjutraj ob 6. imel govore v stolnici goriški. Na praznik bila je slovesna sv. maša se skupnim sv. obhajilom, katerega so se udeležila dekliška Marijina družba in mnogo drugega ljudstva ob 6. zjutraj. Popoldne imela je Marijina družba slovesen shod v cerkvi, pri katerem se je zopet nekaj deklet v družbo vsprejelo. Potem bile so pete litanije in zahvalna pesem za sklep sv. leta. Omenim naj le še lepo petje in orgljanje skozi celo de-

vednevnico. Preskrbela sta to vse Marijina družba in njen neutrudni, čeravno brezplačni pevovodja in organist. To nas je toliko bolj ginilo, ker moramo ob nedeljah poslušati vedno le enoglasno petje par otrok. Takajšnje ljudstvo je srčno hvaležno na prelepi devetdnevni vsem, kateri so k temu pripomogli; posebno pa preč. o. Ernestu Jenko in pevkam pa njih pevovodji.

Novice.

P. n. naročnike, ki še niso plačali naročnine, prosimo, da to takoj store na priloženih poštnih nakaznicah.

Uprava „Prim. Lista“.

Vesele božične praznike voščiti uredništvo in upravništvo „Primorskega Lista“ vsem cenjenim naročnikom, čitateljem, prijateljem in znancem. Milij Jezus naj prinese v naše družine blagoslov, mir in srečo!

Promoviran bo danes popoldne na dunajskem vsenčistiškem doktorjem modroslovja čast. gospod Ivan Knific, bodoči profesor na škofovih zavodih v Št. Vidu nad Ljubljano.

Za „Slovensko sirotišče“: P. n. gg. Viktor Toffoli 1 K, Meta Gorjanec 20 v, Martin Milanič 1 K, Josip Kos, vikar 3 K, Jakob Pirih 2 K, Martin Boltar 12 v, Dr. Franc Kos, profesor 10 K, „Slovenska Beseda“ 81 v.

Bog plati!

Za „Alojzijevišče“: — Preč. g. Jan. Murovec 20 K; preč. g. dr. Andr. Pavlica 12 K; preč. g. Tom. Rutar 10 K. Bog plati!

Dar. — Uprava „Primorskega Lista“ je prejela za „Šolski Dom“ 81 v, katere je darovala družba „Slovenska Beseda“.

Za družino pokojnega delavca Sebastijana Pavlina so darovali: Podgorci 1 K, Grbec 1 K, Ivan Ev. Humar 1 K, Francišek Leban 50 v, Viktor Toffoli 50 v, N. Stepančič 10 v, družina Novič 50 v, Nekdo 20 v, Toroš Josip 60 v, Ana Sutner 1 K, N. Simčič 10 v, Andrej Blažica 30 v, N. Šviligoj 30 v, N. N. 2 K, Kavčič Francišek, trgovec 60 v, Miha Brezigar, krčmar v Pevmi 1 K, dr. Francišek Oblak 1 K, Peter Gabršček 20 v.

Za pogorelece v Čepovanu na novo došlo: Županstvo v Solkanu 50 K; Josip Michitz, rudar v Derne 4 K; kuracija Kal 19 K 40 v; Ivan Podobnik, kaplan v Mirnu 5 K; Andrej Mesar, vikar v Lokavcu 10 K; Andrej Žnidarčič, vikar v Gradnem 14 K; Josip Abram, kurat v Novakih 5 K; kuracija Novake 20 K; tvrdka Konjedie & Zajec v Gorici 50 K; dr. Anton Gregorčič, drž. poslanec 30 K; Josip Droč, gostilničar v Gorici 20 K; Lucijan de Blas v Gorici 5 K; tvrdka Hedžet & Koritnik, blaga v vrednosti 44 K 70 v; Šebreljska štedilna posojilnica 25 K. Zadnjič se je pomotoma sporočilo, da je dala duhovnja Dreženca 35 kron, dala je v resnici kuracija Libušnje. — Vsem darovalcem naj Bog povrne!

A. Podgornik, J. Rejec, župan, župnik.

Otroški vrtec pri Soškem Mostu bo deloval božičnico v petek ob 3. popoldne.

Vablilo k božični veselici, katero priredi „Katoliško slov. izobr. društvo v Budanjah“ na praznik sv. Štefana dne 26. dec. v društveni dvorani. Vspored: 1. Ferjančič Fr.: „Tretji venček narodnih pesmi“, poje društveni zbor; 2. Kržič Ant: „Novi zvon na Krtinah ali srečna sprava“, šolska igra v 3 dejanjih; 3. H. Sattner: „Pogled v nedolžno oko“, četverošpev; 4. Soški: „Vaški skopuh“, igrokaz v 3 dejanjih; 5. K. Knittel: „Sabljica“, poje društveni zbor; 6. J. Hladnik: „Lahko noč“, poje društveni zbor. Pričetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina: Sedeži I. vrste 1 K, sedeži II. vrste 60 vin., stojišča 40 vin. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

„Slov. katoliško podporno in izobraževalno društvo v Kobaridu“ je na svojem običnem zboru imenovalo preč. g. Cirila Metoda Vuga, bivšega kobaridskega kaplana in predsednika imenovanega društva, sedanjega kurata v Batah, v hvaležno priznanje za njegovo neumorno delovanje in požrtvovalno nudenje istega, svojim častnim članom, ter mu podelilo častni diplom.

Razglas. — Deželni odbor razpisuje eno denarno podporo letnih 240 kron, katero podeli iz dohodkov zaloga prevzisenega deželnega glavarja grofa Franca Coroninija za obnemogle delavce, ustanovljenega v spomin na zaroko prejasne nadvojvodinje Marije Valerije. Za podpore se smejo oglasiti delavci in delavke, ki so pristojni v kateri občini poknežegrofovinegoriško-gradišanske ter so postali trajno nesposobni za delo; v prvi vrsti pa se bode ozir imelo na potrebne med tistimi, ki so svoje moči obrabili samo pri podjetjih velike ali male obrti ali pa pri kmetijskih podjetjih. Prošnje je podati do 31. decembra 1904 v pisarnici deželnega odbora in priložiti jim je: 1. Spričevalo županijskega urada dotičnega kraja, potrjeno ali če treba, dopolnjeno po županstvu pristojnostne občine, — v katerem spričevalu je vestno popisati starost, stan družine, preživila prosilčeva, kako se je bavil z obrtjo in kakšno je njegovo pravno zadržanje. 2. Zdravniško spričevalo, potrjujoče prosilčovo bolehanost ali pohabljenost, ki zakrivlja njegovo nesposobnost za delo. Če se poizve, da je kaj krivega v dokazilih, na katera se je oprl podpiranec, ali pa če neha njegova bolehanost, ustavi se takoj podpora.

Požar v mladem gozdnem nasadu. — V soboto popoldne okolo 2. ure nastal je požar v mladem gozdnem nasadu, nahajajočem se na Čavnju nad Črničami in ki je last posestnikov z Ravni. Prvi ga je zapazil neki gozdni čuvaj, ki je koj pritekel v Črniče klicati ljudi na pomoč. Ljudje bili so koj pri rokah, na čelu jim črniški župan. Podali so se hitro na lice požara, ki se je širil od dna gozda navzgor v dveh potezah. Okolo osme ure zvečer posrečilo se je ljudem, da so požar omejili. Požar napravil je še precej veliko škodo.

Kopa sena zgorela. — Prejšnji teden zgorela je posestniku Markoviču iz Medane kopa sena, vsega skupaj kakih 20 kvintalov. Sodi se, da so kopo zažgali otroci, igrajoč se z žveplenkami.

Izvrsten list v svoji stroki je „Cerkveni Glasbenik“. Pa tudi potreben, ker nobena akcija, nobena struja ne more dandanes obstati brez svojega glasila. Omenjeni list si je stavil nalogo izboljšati cerkveno petje na Slovenskem, in priznati mu mora vsak, celo nasprotnik, da se pošteno in z vidnim uspehom trudi, da doseže svoj smoter. List je izvrstno urejevan, saj ima tudi urednika, ki sta kos svoji nalogi, namreč dr. A. Karlina in A. Foersterja. Spisi in članki so obče zanimivi ne le samo za one, ki se bavijo s cerkveno glasbo, ampak za vsakega izobraženca. V glasbenih prilogah prinaša „Cerkveni Glasbenik“ skladbe naših najboljših cerkvenih skladateljev n. pr. Foersterjeve, P. A. Hribarjeve, Fajgeljeve, Kimovčeve itd. Tak list pač zasluži, da ga podpirajo vsi, katerim je mar cerkvena glasba.

Dne 22. novembra je bil občni zbor „Cecilijanskega društva za goriško nadškofijo“. Pri tem zboru je bil izvoljen poseben odbor, ki naj bi iskal in proučeval navodila in sredstva, kako bi se dala v naši nadškofiji izboljšati cerkvena glasba. Toraj bi bilo umestno, da bi omenjeni odbor izposloval pri prevz. knez nadškofu dovoljenje, da sme vsaka cerkev plačati naročnino za „Cerkv. Glasb.“ iz cerkvenega premoženja. Saj brez strokovnega lista se mora ohladiti vsako navdušenje za cecilijansko idejo. „Cerkveni Glasbenik“ izhaja enkrat na mesec in stane 4 krome. Naročnina naj se pošlje upravništvu „Cerkvega Glasbenika“ v Ljubljani pred škofovo št. 12. Cecilijane c.

Bl ne bilo prav?! Kaj pa? da bi tudi v Komnu, kjer je sloveči parni mlin, popoldne dala parna tromba znamenje poludne? Kraševcem bi bilo s tem jako vstreženo. V Komnu imajo prav dobro regulirane, natančne ure, toraj bi se to lahko in brez velikih stroškov godilo.

Tako naznanja parna tromba poludne v Nabrežini, v Tržiču, v Ronkah, v Gradišči in drugod. To bi bilo za Kras to, kar je Trstu poldanski strel. Po tem znamenju ravnale bi se tudi vse občine, ker glas bi segal na dolgo in široko. To bi bilo v korist tudi mlinu.

Najdeno truplo. — V četrtek popoldne našli so blizo Majnice v gradišćanskem okraju žensko truplo, ki je jelo že trohneti. Kmalu so se prepričali, da je to truplo, truplo one Lucije Pintar iz Podgore, ki je 26. m. m. izginila z doma, ne da bi se vedelo kam. Pokojnici se je zmešalo v glavi.

Med transportom poginili konji. — Na postaji v Zagradu so pri prekladanju našli izmed 17 konj, ki so bili na potu iz Hrvaške v Italijo, 5 mrtvih, 7 pa tako onemoglih, da so jih morali v Zagradu pridržati.

Novi bankovci po 10 kron. — V mesecu februarju ali najdalje v mesecu marcu prihodnjega leta pridejo v promet novi bankovci po 10 kron.

Umrl je v soboto profesor na beljaški gimnaziji g. Jakob Wang. Bil je doma iz Podkrnosa na Koroškem. Isti dan podati se je hotel v svoj rojstni kraj. Od Celovca šel je peš, a na potu prišlo mu je slabo. Neki voznik, ki je šel slučajno mimo, vzel ga je na voz, da bi ga peljal v celovško bolnišnico, a profesor umrl je že med potom na vozu. Profesor Wang je bil edini slovenski profesor na beljaški gimnaziji.

Protest proti bogokletstvu. — Dunajsko vsenemško glasilo je na nesramen način smešilo zakrament presv. Rešnjega Telesa. Državno pravdnništvo ni proti temu nič storilo. Dunajski nadškof kardinal Gruša je ukazal, da se v vseh cerkvah prebere protest proti takemu zasramovanju katoliške vere.

Iz ene vasi 240 prebivalcev v Ameriko! — Iz vasi Šemovec pri Virju na Hrvaškem, ki šteje nekaj nad 2000 duš, se spravlja okolu 240 prebivalcev v Ameriko, med temi tudi nekoliko žensk. To govori jasno, kako narodnogospodarski odnošaji vladajo na Hrvaškem pod blagoslovom madjarskega režima.

Framasonsklumor. — Nacionalno pariško časopisje poroča, da se je našlo obešeno truplo framasonskega tajnika Bidegaina v Kajri. Časopisje dolži framasona, da so oni povzročili Bidegainovo smrt, ker je ložine spise prodal nacionalcem. Bidegain je pobegnil, ko se je izvedelo, da je izdal ložo. Truplo ima rane, iz česar sklepajo, da so ga framasoni najprvo zabodli in potem obesili.

Lakota na Rumunskem. — V 17 okrožjih od 32, kolikor jih šteje Rumunska, vlada lakota. Radi lanske slabe letine skoro milijon ljudi nima kaj jesti. Poslanska zbornica in senat sta soglasno sklenila, da državna banka posodi garanciji vlade 20 milijonov frankov za nakup koruze in žita, ki se razdeli med bedno prebivalstvo.

Taschenbuch 1905. — Tako je ime prekrasemu žepnemu koledarčku (notesu), ki ga je izdala „državna zveza nepolitičnih društev krščanskih delavcev“ na Dunaju. Ta koledarček priporočamo toplo. V njem je obrazložen program krščansko-socialnega delavstva, postava o osebnem dohodninskem davku, postava o kolportazi itd. Koledarček je tedaj vrlo zanimiv in koristen. Naroča se pri: „Reichsverband der nichtpolitischen Vereinigungen christlicher Arbeiter Österreichs“, Wien VII. Westbahngasse 40. Cena 72 vin.

Za kratek čas.

Debel gospod reče suhemu tovarišu: Na noben način bi ne hotel biti v tvoji koži!

Suhi: Zakaj ne?

Debeli: Ker bi bila preozka!

Loterijske številke.

17 decembra.

Dunaj 2 48 15 70 44
Gradeo 56 84 9 78 48

Edina slov. kleparska delavnica
v ulici sv. Antona št. 1

Podpisani se toplo priporočajo svojim rojakom v mestu in tudi na deželi za izdelovanje vseh kleparskih izdelkov, kakor cevji za vodo, žlebe za stavbe, kuhinjske priprave. Prevzema tudi vsako popravo po pravih niskih cenah. Zagotavlja točno in solidno postrežbo udani

Karol Čufer,
klep. mojster.

A. Krušič
trgovec in kroj. mojster
Gorica, Gius. Verdi 33

naznanja sl. občinstvu, da je dobil ravnokar *sveže angleško in avstrijsko blago, kakor tudi svežih in gotoljenih oblek in površnikov* raznih vrst v veliki izbiri za bližajočo jesensko in zimsko sezono. — Priporoča se sl. občinstvu v mestu in na deželi, posebno č. duhovščini. — Izdelek lastnega blaga jamčim.

Karol Draščik,

pekovski mojster na Kornu v Gorici odlikovan z čestno diplomo najvišjega priznanja jubilejne razstave na Dunaju l. 1898. — n v Gorici na razstavi l. 1900 s zlate svetilne izvršuje naročila vsakovrstnega pečiva tudi najfinejšega, za nove maše in godove kolače za birmo in poroke itd. — Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji gospodov naročnikov. — Priporoča se za nje svojim rojakom v mestu in na deželi najljubneje.

Lekarna
Cristofolletti v Gorici

Prave in edine žel. kapljice z znamko sv. Antona Padovanskega.

Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. — Te kapljice uredijo redno prebavljanje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije. — Okrepč želodec, storé, da agine v kratkem času omotica in životna lenost (mrtvost). Te kapljice tudi storé, da človek raje je.

Cena steklenici 60 vin.

Anton Breščak
Gorica, gosposka ulica št. 14,
(blizu lekarne Gironeoli).

Ima v zalogi vsakovrstno pohištvo za vsak stan. Oprava po najmodernejših slogih, posebno za spalne, jedilne in posetne sobe je po nemškem slogu.

Bogata zaloga podob na platno in šipo z različnimi okvirji. Belgijska brušena ogledala vsake velikosti. Različno poništvo, kakor: toaletne mize, različna obešala, preproge za okna itd. Različne stolice z trsja in celuloida, posebno za jedilne sobe. Blazine iz strune, afriške trave, z žimami in platnom na izbiro ter razne tapecarije. Reči, katere se ne nahajajo v zalogi, preskrbijo se po izbiri cenikov v najkrajšem času. — Daje se tudi na obroke, hodisi tedenske ali mesečne. — Pošilja se tudi izven Gorice po železnici in parobrodih.

V zalogi ima najelegantnejšo sobno opravo, na katero se še posebej opozarja p. n. občinstvo!

J. Kopač

odlikovana
svečarna na paro
Gorica - ulica Sv. Antona - Gorica

Priporoča preč. duhovščini, cerkvenim oskrbnim štrom, p. n. slavnemu občinstvu sveče iz pristnega čebelnega voska kg. a K 4-90. Za p. istuost jamčim z K 2000. Sveče za pogrebe, za bač. drevesa, voščene zvitke in med najfinejše vrste pojako nizki ceni.

Pošilja vsako blago poštne prostol!
Teod. Slabanja
srebrar v Gorici, ulica Morelli 12.

Se priporoča v izdelovanju cerkvene posode in orodja iz zanesljive kovine po uzorcih ali lastnem načrtu po poljubnem slogu.

Stare posode popravi in prenovi, poslata in posrebi v ognju, poslata tudi distrelovodne ostri vse po najnižjih cenah.

Da si morejo tudi bolj revne cerkve naročal cerkvenega kovinskega blaga ter staro orodje popraviti in obnoviti, olajšuje jim to s tem da jim je pripravljen napravljati blago katero, katero se izplačuje na obroke. Preč. p. n. naročevalec si obroke lahko sam določi.

Pošilja vsako blago poštne prostol!

Viktor Toffoli
v Gorici, via Teatro št. 20
(na stari pošti)

velika zaloga oljkega olja iz najugodnejših krajev.

Za luč	kr. 32	Corfù	kr. 56
Jedilno	36	Bari	60
" finejša	40	Lucca	70
" boljše	44	Nizza	80
dalmatinsko	48	Najfinejša	gl 1
istrijsko	56		

Priporočam č. duhovščini in cerkvenim oskrbnim štrom.

Anton Fon,

klobučar in gostilničar v Semeniški ulici, ima bogato zalogo raznovrstnih klobukov in toči vsvoji krémi pristna domača vina ter postreže tudi z jako ukusnimi jedili. Postrežba in cene jako solidne.

Saunig & Dekleva

Velika tovarniška zaloga šivalnih strojev kakor za šivilje, krojače, črevljarje, in tudi za umetno vezanje (rekamiranje). V zalogi se tudi nahajajo angleška dvo-lesna „Helical Premier“ in slamo-remni stroji, sanokresni in razne puške, lastna meh. popravjalnica. Glavno zastopstvo za Primorsko: Centrifug „Westfalla“.

ulica Municipio št. 1, Gorica.

Svoji k svojim

Ustanovljena tvrdka leta 1886.
J. Bručevka - Gorica
Glavna zaloga: Gosposka ulica št. 3.
Podružnici: Gorica Račtelj št. 3 in Sežana

Odlikovana tvornica nadplato, tovarna usnja na paro, velika zaloga domačega in inozemskega usnja ter oseh potrebščin za črevljarje, usnje za sedlarje, knjigovese in tapetarje, Glavna zaloga leščila v korist družbi sv. Cir. in Met.

Ceniki na zahtevo zastonj in franko
Telefon šte. 62. Telefon šte. 62.

Svoji k svojim

Prosiva zahtevati listke!

Največja trgovina z železjem
Konjedic & Zajec
Gorica, pred nadškofijo šte. 5 in podružnica v hiši „Monta“.

Za čas stavbe priporoča vse stavbne potrebščine, kakor: cement, stavbne nositelje, vsakovrstne okove, železje, strešna okna, cevi za stranišča itd. Ima v zalogi orodje za vsa rokodelstva iz najbolj slovečih tovarn. Opozarja na svojo bogato izber kuhinjskega in hišnega orodja dob rezprimerno nizkih cenah.

Edina zaloga stavbenih nositeljev v Gorici.
Pocinkana žica za vinograde po jako snižanih cenah!

Pozor!
Eno kronske nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže potrdili najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri naju za 100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!

Sprejema hranilne vloge katere obrestuje po 4 1/2% polumesečno; nevzdignene obrestipripišuje konec leta k glavnici. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Posojila udom na osebni kredit po 6% in na vknjižbo po 5 1/2%

„Centralna posojilnica“
registrovana zadruga z omejeno zavezo,
Gorica, ulica Vetturini 9.
C. kr. poštnohranilnični konto N. 851.292.

Sprejema nove člane z glavnimi in opravnimi deleži. Glavni deleži po 200 K, opravniki po 2 K. Otvarja članom tekoče račune, katere obrestuje po dogovoru.

Uradne ure vsak dan od 8. ure zjutraj pa do 1. ure popoldne.